בס"ד

ישיבת מרכז הרב

שיחת מו"ר ראש הישיבה

הרה"ג **הרב יעקב שפירא** שליט"א

פרשת אמור

שנה שתים-עשרה תשפ"א

והתקדשתם והייתם קדושים

בפרשת אמור מדובר הרבה על ענייני קדושה. קדושה שיש באדם, יש גם קדושה בימים, ימים מקודשים. יש בסוף פרשת אחרי מות התורה כותבת "אל תטמאו בכל אלה...ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה" (ויקרא יח כח). א"י לא תסבול את זה. אותו דבר כתוב בסוף פרשת קדושים "ושמרתם את כל חוקותי ולא תקיא אתכם הארץ אשר אני מביא אתכם וכו' (שם כ, כב). דבר שהוא טומאה, ההפך מקדושה, זה לא רק שהוא הורס את האדם אלא מאבד את הקדושה מהמקום, ואז הארץ מקיאה אותו. התורה מסיימת בסוף פרשת קדושים "והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" (שם שם, כו), ובפרשה שלנו, פרשת אמור התורה מדגישה יותר את הקדושה של האדם ושל הכהנים. בציווי על הכהנים יש פירוט, מה החיוב של כהן הדיוט וכהן גדול. אח"כ התורה אומרת "ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל" (שם כב, לב).

קידוש השם בחיים

חוץ מהקדושה שדברנו עד עכשיו, צריך גם לקדש את שם ה' בעולם. בכל יום אומרים בתפילת שחרית אומרים בקדושה "נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום", בתפילת מוסף אומרים "נעריצך ונקדישך". כביכול מדברים על המהות של הקב"ה, לא מקדשים רק את שמו של הקב"ה. הפירוש הוא, האדם מקדש את הקב"ה כפי שהוא מגלה את שמו בעולם, מקיים מצוות, לומד תורה וכו'. אבל יש דרגה יותר גבוהה, מקדשים כביכול את המהות של הקב"ה. במה זה מתבטא? על זה אומרת התורה "ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל". זה המקור למצוות קידוש ה'. יש אפשרות אחת של קידוש ה', שהיא מסירות נפש, ויש אפשרות נוספת, של לחיות על קידוש ה', לקדש את ה' ע"י מעשים שהאדם עושה בחייו. כך כותב הרמב"ם בהל' יסודי התורה (פ"ה ה"א) ובהל' דעות (פ"ה הי"ג). קידוש ה' זה כל מה שהאדם עושה, או שהוא מת על קידוש ה', או שהוא חי על קידוש ה'. בפרשת שמיני אחרי מות בני אהרן הקב"ה אמר "בקרובי אקדש" (ויקרא י, ג). כולם מפרשים ששמו של הקב"ה מתקדש ע"י אלה שמתו על קידוש ה', אך הרשב"ם אומר פירוש אחר: בקרובי אקדש, ע"י אלה שנשארים אח"כ לחיות ולא נכנסים למצבים לא טובים והם בחייהם ממשיכים לקדש את ה', על זה נאמר בקרובי, בקרובים שנשארו אח"כ, אקדש. הם מקדשים את שם ה' כמו אלה שמתו על קידוש ה'. ולכן אברהם אבינו נחשב לגדול מקדשי שם ה' בעולם, אע"פ שמי שהיה אמור למות על קידוש ה' זה היה יצחק. אבל להמשיך לחיות אחרי עקידת יצחק, ואלמלא הציווי ברגע האחרון הוא באמת היה עוקד את יצחק, זה קידוש שם ה'.

אברהם אבינו וכוח קידוש השם

כותב ר' חיים מוולוז'ין בפרקי אבות (ה, ב) על מה שכתוב כתוב "עשרה דורות מנח עד אברהם אבינו". למה אברהם נקרא אבינו? חוץ מעצם הפשט, זה מלשון אבות ותולדות שיש במלאכות שבת. יש את אב המלאכה, ויש דברים שדומים לו והם התולדה שלו. אברהם אבינו, כל מה שהוא עשה בחיים, יש לזה תולדות. הוא הכניס את זה לגנים של עמ"י. רואים את זה בשני דברים. יש לזה דבר אחד, זו מסירות הנפש על קידוש ה' של אברהם אבינו. לכאורה חנה ושבעת בניה היו גדולים יותר מאברהם אבינו, הם נהרגו בפועל. למה מייחסים את קידוש ה' לאברהם? אומר ר' חיים, אברהם אבינו היה זה שנתן את הכוח לעמ"י לקדש שם ה'. דבר שני, זו החיבה לא"י. ברגע שאברהם נצטווה "לך לך אל הארץ אשר אראך" (בראשית יב, א), הוא הטביע בכל יהודי את החיבה לבוא לא"י עוד לפני הציווי. אברהם הטביע בכל יהודי גם את הנושא של קידוש ה' וגם את החיבה לא"י. כתוב בספר יחזקאל שהגלות זה חילול ה', וכשא"י קולטת את עמ"י בחזרה זה קידוש ה'. על זה אומרת לנו התורה, "ולא תחללו...ונקדשתי". דהיינו, לא כתוב פה פעולה חיובית, תקדשו. אלא לעשות פעולות שהתוצאה שלהם תהיה

ניתן להירשם לקבלת הגליון בדוא"ל בכתובת Mercazharav@gmail.com,
ובקבוצת הווטסאפ דרך הקישור - לפלאפונים מסוננים

קידוש ה', זה יכול להיות בחיים וזה יכול להיות לא בחיים. אומר רש"י (ויקרא כב ,לב), ממה שנאמר לא תחלל, מה תלמוד לומר ונקדשתי, בתוך בני ישראל. וכשהוא מוסר את עצמו ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת נס, דהיינו, שבתוכו הוא מקווה שיהיה נס שיציל אותו ברגע האחרון, אין עושים לו נס. שכך מצינו בחנניה מישאל ועזריה שלא מסרו עצמם על מנת נס, והם נצלו. המהר"ל בגור אריה על התורה שואל, הרי מצות קידוש ה' היא למות על קידוש ה', אז מה ההו"א שאדם יכול למסור עצמו על מנת שיעשה לו נס? הרי עצם קידוש ה' הוא למות על קידוש ה' "בכל נפשך" (דברים ו, ה), אפילו נוטל את נפשך. אומר המהר"ל, וכך כותב גם השפ"א (אמור תרל"ה), אדם שהולך למות על קידוש ה', הוא אדם קדוש. ואדם קדוש ראוי שיעשה לו נס, כי אם יקרה נס, גם זה קידוש ה'. אז למה קידוש ה' שאותו אדם נהרג על קידוש ה' הוא גדול יותר ממה שבסופו של דבר הקב"ה הציל אותו מהמיתה ונעשה לו נס? אז אם כל תכלית המצווה היא קידוש ה', הייתי אומר שאדם יכול לקדש את ה' עם תקווה שהוא ינצל וזה יהיה קידוש ה'. על זה אומר רש"י שזה יכול להיות, בתנאי שהאדם במחשבתו לא יסמוך על זה.

חסידותו של רבי עקיבא

ויותר מכך, ראיתי חידוש יפה בשל"ה הקדוש, שאדם שנהרג על קידוש ה' צריך לברך "בא"ה אמ"ה אשר קדשנו במצותיו וצונו על קידוש ה'". הגרף פוטוצקי שנהרג על קידוש ה', ברך את הברכה הזאת ע"פ פסק הגר"א. ובעל יסוד ושורש העבודה התחבא שם וענה אמן על ברכת על קידוש ה' של הגרף פוטוצקי. שואל השל"ה, הרי יכול להיות שהגוי לא יהרוג את אותו יהודי זו תהיה ברכה לבטלה? והוא עונה, וכי אם הקב"ה יעשה נס זו תהיה ברכה לבטלה, עצם הנס זה קידוש ה'. המקור לכך הם דברי הגמרא בברכות (ברכות סא:), "בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה "בכל נפשך" אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי, מתי יבוא לידי ואקיימנו? ועכשיו שבא לידי, לא אקיימנו?! היה מאריך באחד, עד שיצתה נשמתו באחד". בפסוק כתוב אפילו נוטל את נשמתך, ר"ע אמר שהכוונה היא אפילו נוטל את נשמתך. למה רבי עקיבא שינה מלשון נפש לנשמה? לר"ע הייתה מסירות נפש, כשהוא היה קורא ק"ש זה היה עד כלות הנפש, ולא עד בכלל "וחי בהם" (ויקרא יח, א), הוא הגיע לשיא כלות הנפש שאדם יכול לעשות בכל חייו. אבל בזמן שהוא ראה שבאמת עכשיו הורגים אותו הוא דרש, בכל נפשך, אפילו נוטל את נשמתך, בפועל. בכל נפשך, נפש זה לשון רצון. אברהם אבינו אמר "אם יש את נפשכם" (בראשית כג, ח) ורש"י שם מפרש שהכוונה לרצון. אבל כאן ר"ע דרש שזה ממשי, זה לא רק בבחינת הרצון, ולכן הוא אמר אפילו נוטל את נשמתך. הגמרא בברכות (נז:) אומרת שהרואה ר"ע בחלום יצפה לחסידות. לכאורה אם היו שואלים אותנו, היינו אומרים שהרואה ר"ע בחלום יצפה לחכמה, לתורה. הרי כתוב שר"ע היה ראוי שתינתן תורה על ידו! מדוע משבחים את ר"ע בחסידות, וכי חסידות זה יותר גדול מתורה? כותב רבינו ניסים גאון במסכת ברכות, שיותר ממה שר"ע היה גדול בתורה, הוא היה גדול בחסידות. מה זה חסידות? כותב המסילת ישרים (פרק יט), שמידת החסידות זה מי שיודע לסנגר על הדור. מי שמביט בעין טובה על מה שסובב אותו. ר"ע אמר שלוש מימרות: דבר ראשון, "חביב אדם שנברא בצלם" (אבות ג, יד) דהיינו אפילו גוי; דבר שני "חביבין ישראל, שנקראו בנים למקום"; דבר שלישי, "חבה יתרה נודעת להם שניתן להם כלי חמדה שבו נברא העולם, שנאמר (משלי ד), כי לקח טוב נתתי לכם, תורתי אל תעזובו". אלו שלוש תקופות של ר"ע. כתוב ברבינו ניסים גאון שם בברכות שר"ע שהוא היה מבני בניו של סיסרא, ממשפחת גרים. כתוב בהגדה שחכמים היו מסובים בבני ברק, אצל ר"ע. למה בני ברק? כי ר"ע היה בן גרים והגרים מסונפים לשבט דן, ושם זו נחלת שבט דן, לא סתם קוראים לזה ככה. אח"כ ר"ע נהיה ישראל, ובגיל ארבעים הוא הלך ללמוד, ודרש, חיבה יתירה נודעת להם שניתן להם כלי חמדה.

שלי ושלכם – שלה הוא

איך הוא הלך ללמוד? כתוב בנדרים (נ.) שר"ע אמר, שלי ושלכם שלה הוא. וכתוב בר"ן שם, שזה בגלל שהיא נתנה לו את העצה ללכת ללמוד. לא בגלל שהיא נתנה לו ללמוד עשרים וארבע שנים. זה כבר המשך. כתוב בפרקי אבות (ו, ג), מי שלומד מחברו פרק אחד או משנה אחת חייב לנהוג בו כבוד. מה המקור? ק"ו. ומה דוד המלך שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים קראו רבי אלופי ומיודעי, הלומד מחברו עאכ"ו. איזה ק"ו זה? ק"ו מדוד שלמד שני דברים למי שלומד דבר אחד? כתוב בספר נוצר חסד על פרקי אבות, לפעמים אתה מגיע לרב שפותח לך את השער איך להביט בכלל על הלימוד. אז אע"פ שאח"כ את כל המסכתות למדת לבד, הוא הרב שלך, כי הוא זה שפתח לך את השער ללימוד. על זה כתוב בפרקי אבות, עאכ"ו למי שלמד מחברו דבר, זה יסוד אחד שפותח את קנה הנשימה של הלימוד, חייב לנהוג בו כבוד. ובערוך השולחן כותב שאדם כזה יכול להיחשב כרבו המובהק. רחל נתנה לר"ע את העצה ללמוד, נכון שהייתה לה מסירות נפש עצומה, עשרים וארבע שנה, אבל שלי ושלכם שלה הוא זה בגלל העצה לשבת ללמוד. יכול להיות שמי מאתנו שנוסע בטרמפ עם איזה בחור נבוך שלא יודע מה לעשות ואתה מעודד אותו, והוא ילך ללמוד בזכות זה, גם זה בכלל "שלי ושלכם - שלה הוא".

העיקר להתחיל מהתחלה

כותב רבינו ניסים גאון שר"ע היה חסיד. הוא ידע לסנגר על הדור, לסנגר על גויים, ק"ו על ישראל, וק"ו בן בנו של ק"ו על ת"ח. למה אשתו אמרה לו ללכת ללמוד? היא גדלה בבית של כלבא שבוע, הוא אמנם רצה שבתו לא תתחתן עם אדם שלא יודע ללמוד, אפשר להבין אותו. העולם אומר שיש הרבה נשים שרוצות להתחתן עם רבי עקיבא ואחרי החתונה שהוא יהיה כלבא שבוע... אתם יודעים שזו לא האמת. מתי חי ר"ע, מה קרה בתקופתו? בתקופתו רומא החריבה והרסה כל מה שהיא רק יכלה. בתקופה כזאת הכי קל להגיע לייאוש. אך אשתו אמרה לו שבזמן שדלת אחת נסגרת, דלת אחרת נפתחת, היא אמרה לו שיתחיל מהתחלה. מה עשה ר"ע עצמו אחרי שכל תלמידיו מתו? הוא היה ראש ישיבה של עשרים וארבע אלף תלמידים, ולא נשאר אף אחד. ועל זה כתוב בהלכה שבגלל שפסקו תלמידי ר"ע מלמות לא אומרים תחנון בל"ג בעומר. שואל הפרי חדש, מה השמחה הגדולה? תלמידי ר"ע פסקו מלמות כי כבר כולם מתו, לא נשאר את מי להרוג. אומר הפרי חדש, זה שר"ע לא התייאש והתחיל מחדש מל"ג בעומר, על זה השמחה. ר"ע עצמו התחיל ללמוד בגיל ארבעים ולא התייאש, וזכה לצאת ר"ע. כתוב שהוא היה ראוי שתינתן תורה על ידו. כתוב בטור בהל' ר"ח (סי' תקצג), שבכל שנה ושנה ביום שחל פורים יחול ל"ג בעומר. זה לא רק סתם סימן לזכור באיזה יום ל"ג בעומר יחול. מה היה בפורים? "הדור קבלוה בימי אחשורוש". לפעמים הניסיונות נותנים לנו תנופה גדולה כשמנצחים בהם. עשרים וארבע אלף תלמידים מתו, ור"ע התחיל מחדש. הוא לקח חמישה תלמידים, העביר להם את תורתו ושלח אותם למלא את כל הארץ בתורה. בכל התלמוד הבבלי לא מוזכר שם אחד מעשרים וארבע אלף תלמידי ר"ע, אך חמשת תלמידיו אח"כ מוזכרים בלי סוף. "בבוקר זרע את זרעך ולערב אל תנח את ידך" (קהלת יא, ו). אחת הדרשות בחז"ל על הפסוק הזה היא שאם העמדת תלמידים בצעירותך, תמשיך להעמיד תלמידים גם בזקנותך. וכתוב בספר רזי לי של הרב חרל"פ דבר מאוד מפחיד באות ת', תורה, שלפעמים יש תופעה בעולם שאדם רואה שאנשים שלמדו אתו הולכים לכל מיני מקומות אחרים, האדם הזה צריך להודות על זה לקב"ה, כי אולי הקב"ה רוצה להציל את אותו ת"ח מהם. הקב"ה רואה שיש בתוכם משהו משובש והוא רוצה שאותו ת"ח לא יפגע. אני אומר את זה במילים שלי אבל זה כתוב שם.

ייהרג ואל יעבור

אסור להתייאש, זה המסר שאשתו של ר"ע אמרה לו, וזה מה שר"ע עשה אחרי שנפטרו תלמידיו. ר"ע היה חסיד, וזה לא סתם כינוי, יש לזה נ"מ להלכה. מי שעושה פעולות לפנים משורת הדין נקרא חסיד, כך כותב הרד"ק בתהילים פרק צ', וכך כותב הנימוקי יוסף בפרק שמיני בסנהדרין. יש דין שעל שלוש עבירות חמורות ייהרג ואל יעבור, ובעבירות אחרות יעבור ואל ייהרג. האם מותר לו להחמיר ולהיהרג בעבירות אחרות? מחלוקת רמב"ם ורמב"ן. הרמב"ם (הלכות יסו"ה פ"ה, ה"ד) אומר שמי שדינו היה שלא להיהרג, והוא נהרג, דינו כמאבד עמו לדעת. הרמב"ן אומר שמותר, בקידוש ה' מותר להחמיר. והרמב"ן לא מביא ראיות מהגמרא לכך, אלא אומר "פוק חזי מאי עמא דבר". נראה מה עשו לאורך כל הדורות, עמ"י החמיר בזה. אומר הנימוקי יוסף, אם האדם חסיד - לכו"ע הוא יכול להחמיר ולהיהרג גם בשאר עבירות. ר"ע היה חסיד, הרואה ר"ע בחלום יצפה לחסידות. יש עוד ביטוי בחז"ל "שבקיה ר"ע לחסידותיה" (סנהדרין קיז:) לא כתוב שהוא טבל במקווה כל הזמן או סלסל בפאות, הוא היה חסיד אמיתי. לגר"א קראו "הגאון החסיד". לכן בל"ג בעומר, לפי הפרי חדש שהבאנו, השמחה הייתה בהתחלה חדשה. יש ריבוי של תורה. זה לא דבר של מה בכך, ובפרט כשכל האווירה מסביב לא מפרגנת לדברים כאלה.

מידותיו של רשב"י

כתוב שבל"ג בעומר רשב"י גילה את סודות התורה לתלמידיו. לא לכל אחד, עולם הקבלה הוא עולם עמוק, הוא לא שייך לכל אחד, לא לחיות באשליות. הוא שייך לרשב"י ותלמידיו. כתוב בגיטין (סז.) "אמר ר"ש לתלמידיו, בניי שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של ר"ע." רשב"י היה אחד מחמשת התלמידים שר"ע לימד לאחר שנפטרו התלמידים הראשונים. והוא הדגיש את הצד של המידות, לא כמו התלמידים הראשונים. שנו מדותי, כי הם סולת מהמידות של ר"ע. לכן, בפיוט שאומרים בל"ג בעומר, מי שנוהג לומר "נעשה אדם נאמר בעבורך". הפסוק "נעשה אדם" (בראשית א, כו) בבריאת האדם נאמר בעבורך. ורש"י בבראשית שואל, בגלל שהפסוק כתוב בלשון רבים יש כאן פתחון פה לאפיקורסים שיגידו שהקב"ה לא ברא לבד את האדם, ח"ו, ורש"י עונה שהפסוק נכתב בלשון רבים ללמדך דרך ארץ שיהיה הגדול נמלך בקטן. אבל מה עם החשש שיהיה פתחון פה לאפיקורסים? אומר הרב חרל"פ, במקום שעושים דבר כדי ללמד דרך ארץ, שם לא תהיה תקלה. זה נאמר על רשב"י, דרך ארץ שיהיה הגדול נמלך בקטן, זו מידתו של רשב"י שהוא סולת ממידות ר"ע. הסולת של הדאגה לכל יהודי, של העין הטובה. כתוב שרשב"י שאל אחרי הפעם השנייה שהוא יצא מהמערה מה צריך לתקן, ואמרו לו שיש מקום שיש שם ספק טומאה וכהנים לא יכולים לעבור שם. ר"ע נתן לאשתו תכשיט שנקרא ירושלים של זהב. אומר הגר"א במשלי, בתקופת ר"ע היו נותנים תכשיט לפי אופי האדם. הוא היה מבטא את מעלת האדם. לא מי שהיה לו כסף קנה יהלומים ולפעמים זה יצא נזם זהב וכו'... והראש של ר"ע

ואשתו תמיד היה בירושלים, ולכן התכשיט שהוא עשה לה היה ירושלים של זהב. זה לא רק שיר, זו מהות. בנפש החיים כותב שהמילה ירושלים היא מילה נרדפת לכנסת ישראל. זה מקום שמאחד. "והיו עיני וליבי שם כל הימים" (מ"א, ט, ג), זה נאמר על המקדש, זה נאמר על ירושלים. זה מה שר"ע מלמד אותנו. גם במקרה של ר"ע, שהיה בן גרים, ועד גיל ארבעים לא למד, ואחרי שהוא למד נפטרו לו עשרים וארבע אלף תלמידים, צריך להתחיל מחדש.

שימוש תלמידי חכמים

כתוב במסכת דרך ארץ (פ"ז ה"י) איך ר"ע למד שצריך לשמש חכמים. "אמר רבי עקיבא כך היה תחילת תשמישי לפני חכמים, פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ומצאתי מת מצווה, ונטפלתי בו כארבעת מילין, עד שהבאתיו למקום קברות, וקברתיו, וכשבאתי והרציתי את הדברים לפני רבי אליעזר ורבי יהושע, אמרו לי על כל פסיעה ופסיעה שפסעת, מעלה עליך כאילו שפכת דם נקי, אמרתי להם, רבותיי, למה, אם בשעה שנתכוונתי לזכות, נתחייבתי, בשעה שלא נתכוונתי לזכות, על אחת כמה וכמה, מאותה שעה לא זזתי מלשמש תלמידי חכמים. הוא היה אומר: די לא שימש תלמידי חכמים - קטלא חייב". יש צדיק בירושלים בשם הרב יהושע רזן שפגש את הרב יצחק הוטנר כשהוא יצא מהמקווה. הרב רזן אמר לו שהוא ייקח לו את המגבת למקווה. אמר לו הרב יצחק הוטנר, בגמרא רק מזכר עניין לקחת את המגבת למקווה, לא כתוב לקחת בדרך חזור. בסוף הוא נתן לו. אח"כ הוא שאל את הרב רזן איפה הוא למד, והוא ענה לו, מרכז הרב. אמר לו הרב הוטנר, בשכר זה שאתה סוחב לי את המגבת אספר לך סיפור. פעם אחת הייתי עם הרב זצ"ל בשבת בכרמל, והביאו חמין, ואמרו לרב שהרופא אמר שזה לא טוב לו. הרב זצ"ל ענה, הרופא מכיר רק אותי, אבל את הנשמה היתרה שלי הוא לא מכיר... ר"ע העיד על עצמו שהוא לא ידע שצריך לשמש ת"ח עד שר"א נזף בו שהוא לא ידע שמת מצווה קונה מקומו. ר"ע היה צאצא של סיסרא, ואח"כ הוא התגייר, ובגיל ארבעים הוא התחיל ללמוד. הגמרא אומרת (פסחים מט:) *"תניא, אמר רבי עקיבא: כשהייתי עם הארץ אמרתי: מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור. אמרו לו תלמידיו: רבי, אמור ככלב! - אמר להן: זה - נושך ושובר עצם, וזה - נושך ואינו שובר עצם."* בפשט, כשר"ע אמר כשהייתי עם הארץ הוא התכוון לפני גיל ארבעים, לפני שהוא התחיל ללמוד. אבל הגמרא בסוטה (כא:) אומרת שמי שקרא ושנה ולא שימש ת"ח הרי זה עם הארץ. ר"ע התכוון כאן לזמן שהוא כבר למד אבל הוא לא שימש ת"ח. ר"ע אמר, כשהייתי עם הארץ אחרי שהתחלתי ללמוד אבל לא ידעתי שצריך לשמש ת"ח, אדם שלא מעריך ת"ח יכול לומר מי ייתן לי ת"ח ואנשכנו כחמור, מאי אהני ליה רבנן, יש היום אוצר החכמה, מי צריך רבנים.

ישראל אשר בך אתפאר

מה שנוגע לנו "ונקדשתי", לא כתוב בלשון פעולה, תקדשו. אלא יש חובה לגרום שיהיה קידוש שם ה' בעולם, בין ע"י בקרובי אקדש בין ע"י קידוש ה' בחיים. ולחיות נורמלי, זה הרבה יותר קשה מאשר להיות צדיק. והידיעה שתמיד אפשר להתחיל מהתחלה. ומידות ר"ע, הרואה ר"ע בחלום יצפה לחסידות. מידות ר"ע, ומידות טובות זה לא רק לשאול חבר מה נשמע, שזה דבר חשוב. צריך להיות לא להתייאש, לדעת שתמיד אפשר להתחיל ללמוד. ור"ע זכה שתלמידיו הפיצו תורה בכל א"י. כל תורה שבע"פ אליבא דר"ע. בעז"ה שהקב"ה יזכה אותנו שנקדש את שמו בחיים. ויתקיים בנו הפסוק "ישראל אשר בך אתפאר". כדברי הגמרא ביומא (פו.) "אביי אמר: כדתניא, ואהבת את ה' אלהיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו; עליו הכתוב אומר: "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר".

כתוב בשם האדמו"ר מרוז'ין, ששאלו אותו פעם, איך הוא מתאר את ל"ג בעומר במירון? הוא ענה להם, בפנים יו"כ, בחוץ שמחת תורה. בשנה הזאת כל ל"ג בעומר נהפך ליום כיפור, "כי ביום הזה יכפר וכו'. על מה אנחנו צריכים כפרה, "כל לבבות דורש ה' וכו'. אירוע כזה שקרה בחטף, שהפך לאבל מחולנו, הזמן של המחול לכבוד התנא רשב"י נהפך לאבל על ארבעים וחמישה איש. "התקבצו תנאים ותלמידים ביחד, ומתו ארבעים וחמישה איש. שאלו את אחד התנאים מה קרה, הוא ענה שגזירה נגזרה בזמן ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי". נסתרות דרכי הבורא, כולנו מצטערים בצער של כל כלל ישראל ומתפללים מעומק הלב לרפואת כל הפצועים. הקב"ה מבקש שנתאחד, וודאי שנתרחק משנאת חינם, ואפילו מסגנונות הדיבור של שנאת חינם. איש לרעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק, גם בתוך החברים פנימה. ודאי שאחרי דבר שבזה נמצא את המסילות איך לחזק ולהתחזק ולהתברך בשבת שלום ובשמחות של כלל ישראל.